

2 SEM TDC GEGR (CBCS) 2 (A/B)

2 0 2 3

(May/June)

GEOGRAPHY

(Generic Elective)

Paper : GE-2

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-2 (A)

(Spatial Information Technology)

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) DBMSৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

What is the full form of DBMS?

(b) তলৰ কোনটো ৰাষ্টাৰ ডাটা নহয় ?

Which one of the following is not a raster data?

(i) চেটেলাইট ইমেজ

Satellite image

2023
2nd SEM

GEOGRAPHY

(2)

- (ii) বাস্তব মানচিত্র
Road map
- (iii) এৰিয়েল ফটো
Aerial photo
- (iv) স্কেন কৰা চিত্র
Scanned image
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)
- (c) DEMৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
What is the full form of DEM?
- (d) দূৰ সংবেদন কি ?
What is remote sensing?
- (e) EMRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
What is the full form of EMR?
- (f) তলৰ কোনটো GIS software নহয় ?
Which one of the following is not a GIS software?
- (i) আৰ্ক জি. আই . এছ. / ArcGIS
- (ii) আই. এল. ডব্লিউ. আই. এছ. / ILWIS
- (iii) এছ. পি. এছ. এছ. / SPSS
- (iv) ইউ.ডিগ / uDig
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

P23/933

(Continued

(3)

- (g) ছবি অথবা বাষ্টাৰ মানচিত্রৰ আটাইতকৈ সৰু এককটোক পিক্সেল বোলে।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
The smallest unit of information in an image or raster map is called Pixel.
(Write True or False)
- (h) _____ৰ সহায়ত ডিজিটেল মানচিত্রত ভৌগোলিক স্থানৰ সংযোগ কৰা হয়।
_____ is the process to relate coordinate system into digital map.
- (i) জিওৰেফাৰেন্সিং
Georeferencing
- (ii) ডিজিটাইজেশ্বন
Digitization
- (iii) ম্যপিং
Mapping
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)
2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×4=16
Write short notes on any four of the following :
- (a) বাষ্টাৰ ডাটা ফৰমেট
Raster data format

P23/933

(Turn Over)

(4)

(b) ভৌগোলিক তথ্যৰ গুৰুত্ব
Importance of geographic data

(c) GISৰ ব্যৱহাৰসমূহ
Uses of GIS

(d) GIS ত তথ্য অন্তৰ্ভুক্তি প্ৰক্ৰিয়া
Data input process in GIS

(e) ভৌগোলিক বাৰ্তা পুনৰপ্ৰাপ্তি
Geographic information retrieval

3. কম্পিউটাৰ সহায়ক কাৰ্টোগ্ৰাফি কি? ডিজিটেল কাৰ্টোগ্ৰাফিৰ বিভিন্ন উপাংশসমূহ আলোচনা কৰা। ইয়াৰ দোষ আৰু গুণসমূহ উল্লেখ কৰা।
 $2+6+(3+3)$

What is computer-assisted cartography?
Discuss various components of digital cartography. Highlight some merits and demerits.

অথবা / Or

GIS কি? GISৰ বিভিন্ন উপাংশসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াৰ ভূগোল-বিজ্ঞানত থকা গুৰুত্বসমূহ উল্লেখ কৰা।
 $2+6+6=$

What is GIS? Describe various components of GIS. Mention its importance in geography.

P23/933

(Continued)

(5)

4. তথ্য বুলিলে কি বুজা? ভৌগোলিক তথ্যৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। GIS ডাটাৰ কিছুমান উৎস উল্লেখ কৰা।
 $2+8+4=14$

What do you mean by data? Discuss various types of geographic data. Highlight some sources of GIS data.

অথবা / Or

GISত ব্যৱহাৰ হোৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰ তথ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। GISত georeference কৰাৰ পৰ্যায়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
 $4+10=14$
Mention different types of data used in GIS. Analyze the steps of Georeferencing in GIS.

5. Spatial information systemৰ উপাংশসমূহ কি কি? Spatial information systemৰ কাৰ্যক্ৰমণিকাসমূহৰ বিস্তৃত ব্যাখ্যা দিয়া।
 $4+10=14$
What are the components of spatial information system? Elaborate the functions of spatial information system.

অথবা / Or

Topological modeling বুলিলে কি বুজা? GISত ব্যৱহাৰ হোৱা vector data modelসমূহৰ উপযুক্ত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।
 $4+6+4=14$

What do you mean by topological modeling? Discuss the vector data models used in GIS with suitable examples.

P23/933

(Turn Over)

(6)

6. GPSৰ সহায়ত তথ্য সংগ্ৰহ কি? বানপানী দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা ক্ষেত্ৰত spatial informationৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 4+1

What is GPS data collection? Discuss the importance of spatial information for flood disaster management.

অথবা / Or

Spatial data আৰু attribute dataৰ মাজত পাৰ্থক্য বিশ্লেষণ কৰা। Spatial information আৰু ব্যাখ্যা attribute dataৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 6+

Differentiate between spatial data and attribute data. Discuss the role of attribute data in spatial information and analysis.

(7)

Paper : GE-2 (B)

(Regional Development)

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা : 1×8=8
Answer the following as directed :

- (a) এটা কাৰ্যকৰী অঞ্চলক প্ৰাকৃতিক বিভাগ / প্ৰশাসনিক সীমা / ক্ষেত্ৰীয় পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ ভিত্তিত চিনাক্ত কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

A functional region is delineated on the basis of physical division / administrative boundary / field interaction.

(Choose the correct answer)

- (b) ভাৰতত প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল?

On which year First Five-Year Plan was introduced in India?

- (c) _____ চনত ভাৰতত পৰিকল্পনা আয়োগ গঠন হৈছিল।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

The Planning Commission of India was set up in the year _____.

(Fill in the blank)

(d) আঞ্চলিক পৰিকল্পনাৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি?

What is the main objective of regional planning?

(e) ITDPৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

What is the full form of ITDP?

(f) ভাৰতত আঞ্চলিক ভাৰসাম্যহীনতা আৰু আঞ্চলিক বৈষম্যত অধ্যয়ন কৰিবলৈ কি পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হয়?

Which method is used to study the regional imbalances and regional disparity in India?

(g) Growth Centre Model কোনে আগবঢ়াইছিল?

Who postulated the Growth Centre Model?

(h) জলবায়ু / ভূ-প্ৰকৃতি / সম্পদ / বাস্তাৱ্যৰ ওপৰত এটা অঞ্চলৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন নিৰ্ভৰশীল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Economic development of a region depends upon climate / relief / resources / road.

(Choose the correct answer)

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following :

(a) অঞ্চলৰ ধাৰণা

Concept of region

(b) NITI আয়োগ

NITI Aayog

(c) ভাৰতৰ আঞ্চলিকিকৰণ

Regionalization of India

(d) সমস্যাজৰ্জৰ অঞ্চল

Problem region

(e) দামোদৰ উপত্যকা প্ৰকল্প

Damodar Valley Corporation

(f) খৰাং প্ৰৱণ অঞ্চল আঁচনি

Drought Prone area Programme

3. আঞ্চলিক পৰিকল্পনা কাক বোলে? আঞ্চলিক পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্য আৰু প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ বৰ্ণনা কৰা। $2 + (6 + 6) = 14$

What do you mean by regional planning? Discuss the objectives and needs of it.

অথবা / Or

পৰিকল্পনা কাক বোলে? এটা আঞ্চলিক পৰিকল্পনাৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ উল্লেখ কৰা। এই আঞ্চলিক পৰিকল্পনাসমূহ কেইপ্ৰকাৰৰ আৰু কি কি? 3+5+6

What do you mean by planning? Mention the various steps involved in regional planning. What are the different types of regional planning?

4. পৰিকল্পনা অঞ্চল সীমাংকন কৰাৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Explain the various methods of delimiting planning region.

অথবা / Or

পৰিকল্পনা অঞ্চল কাক বোলে? এটা আদৰ্শ পৰিকল্পনা অঞ্চলৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

What do you mean by planning region? Discuss the main characteristics of an ideal planning region.

5. আঞ্চলিক উন্নয়ন মানে কি বুজা? আঞ্চলিক উন্নয়নৰ প্ৰধান নিৰ্দেশকসমূহ আলোচনা কৰা। আঞ্চলিক উন্নয়নৰ প্ৰেক্ষাপটত দেখা পোৱা গোলকীয় বিভিন্নতাসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 2+6+6

What do you mean by regional development? Discuss the principal indicators of regional development. Discuss global disparity in the context of regional development.

অথবা / Or

বৃদ্ধি কেন্দ্ৰ কাক বোলে? আঞ্চলিক উন্নয়নত ইয়াৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা। 2+12=14

Define growth centre. Discuss its role in regional development.

6. বস্ট'ৰ বৃদ্ধি মেৰু সূত্ৰটো বৰ্ণনা কৰা। ভাৰতৰ প্ৰেক্ষাপটত ইয়াৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা। 12+2=14

Discuss Rostow's growth pole theory. Mention its importance in Indian context.

অথবা / Or

পিছপৰা অঞ্চল কাক বোলে? পিছপৰা অঞ্চল উন্নয়নৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন আঁচনিসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 3+11=14

What is a backward region? Discuss the various plans adopted by the Indian Government for the development of these regions.
